

Štev. 24.
V Mariboru, dne 16. junija 1904.
Tečaj XXXVIII.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Narodnina se pošilja
spravništvo tiskarni
sr. Cirila, koroške
alice hčv. 5. List se
pošilja do odgovred.

Dalečniki katol. tis-
kovnega društva de-
livajo list kres per-
sebne znamenitine.

Ponudnik novih del
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vr-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natpisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do sreda opolzna.

Stev. 24.

V Mariboru, dne 16. junija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Mladenci, možje, k Mariji Pomagaj na Brezje!

Vedno bolj se bliža 4. julij, dan vseslovenskega mladeničkega shoda na Brezjah, dan v resnici znamenit in prevažen za vse slovenske mladeniče. Na noge torej vsi dobri, pošteni slovenski mladeniči! 4. julij je vaš dan, popolnoma vaš! Prihitite z vseh strani zelene Štajerske v najobilnejšem številu, da bo zastopana vsaka mladenička Marijina družba, vsako bračno društvo, da bodo zastopane vse naše mladeničke zveze, da bodo zastopane vse župnije lepe naše lavantinske Škofije! Pridite tudi vi mladeniči iz sekovske in sombotelske Škofije, vas še pričakujemo s posebnim veseljem! Pa ne le mladeniči, tudi možje se vzdržite! Vse, kar bo zanimalo mladeniče, zanimalo bo tudi vas može. Ob navdušenosti mladih se boste ogrevali vi stari. Možje, vi župani, odborniki, vi dobri družinski očetje in vzorni gospodarji, pridite, ne bo vam žal nikdar!

Vspored tega romanja je mnogovrstan, je prekrasen. Posebni vlak odide po polnoči dne 4. julija iz Maribor, tako da bode okrog 9. ure predpoldne na Otočah, zadnji železniški postaji pred Brezjem. Od tam gremo v procesiji moleč in pojoč k Mariji Pomagaj. V dobrini hoda smo tam. Na Brezju nas Štajerje mili kranjski bratje slovensko sprejmejo. Od njih izpregovorita dva mladeniča, od nas odzdravita tudi dva mladeniča. Ob 11. uri bo prva romarska pridiga in slovesna sv. maša. Ob 2. uri popoldne ima svoj občni

zbor »Slov. kršč.-socijalna zveza v Ljubljani«, ki združuje že blizu 100 bralnih društev po Slovenskem. Ob 3. uri je velikanski mladenički zbor pod milim nebom. Najprej nastopi slavnostni govornik s Štajerskega, drugi slavnostni govor govori mladenič s Štajerskega in nato bodo nastopali mladeniči govorniki s Štajerskega, Koroškega, Kranjskega in Primorskega. Oh, to bo krasno gledati in poslušati naše slovenske mladeniče, ponos slovenske domovine, edino upanje matere Slovenije. In mladeničem se bodo pridružili tudi govorniki možje. To bo velikanski mladenički tabor. Kaj takega še Slovenci nismo doživeli. Tu se bodo spoznavali mladeniči, tu si bodo podajali bratski roke in prisegali delati vse dni za Boga in slovensko domovino!

Zvečer ob 6. uri se mladenički zbor konča. Ob 7. uri bo druga romarska pridiga, nato slovesne večernice in rimska procesija. Ta čas bodo romarji lahko opravili sv. spoved. Komur pa je mogoče, naj jo opravi že doma. Dne 5. julija zjutraj ob 4. uri bo slovesna sv. maša, med mašo skupno sv. obhajilo romarjev in tretja romarska pridiga. Nato se ob 6. uri poslovimo od Marije Pomagaj in odrinemo v procesiji na Bled. Tjekaj dospemo v dobrih 2 urah. V ladjah se pletjemo z razvitimi zastavami na otok bleški, kjer bo sv. maša in pridiga. Na tem najlepšem kraju slovenske zemlje bomo slovesno obhajali god naših slovanskih apostolov, sv. Cirila in Metoda. Tu bo naše oko občudovalo krasoto zemlje slovenske. V ladjah se zopet odpeljemo z otoka, v $\frac{3}{4}$ urah smo na postaji Lesce, od koder se okrog 2. ure popol-

odpeljemo s posebnim vlakom v Ljubljano, kamor dospemo ob 4. uri. Tam bo slovesni vspredjem priredila ljubljanska »slov. kršč.-socijalna zveza«. Potem se razdelimo v večje oddelke in odločeni voditelji nas bodo vodili po slovenski prestolnici, po beli Ljubljani in nam razkazali vse njenе znamenitosti. Ob 8. uri zvečer pa priredi »Zvez« veliko vrtno veselico s prezanimivim vsporedom v čast vsem milim zunanjim gostom. Po polnoči se odpeljemo na Štajersko, tako da bo v sredo predpoldne že vsak doma. Ker bo košnja že končana in se še le začne žetev, si bo dva dni pač vsakdo lshko pritrgral za romanje. To je v poglavitnih potezah vspored vseslovenskega mladeničkega shoda. Vsega ne smemo razoteti. Mladenci čaka veliko presenečenj. Lahko pa rečemo: kaj takega še nikdaj ni doživel.

In zakaj romamo na Brezje? Zategadelj, da letos v Marijinem jubilejnem letu najlepše počastimo kraljico slovenskega naroda, preblazeno Devico Marijo, se ji poklonimo, se ji izročimo v njen varstvo ter ji prisežemo biti tudi v bodoče do hladnega groba zvestovani sinovi. Ta shod bo za to najlepši praznik vseh naših mladeničkih Marijinih družb.

In zakaj se zberemo na velikem mladeničkem zboru na Brezjah? Zato, da se navdušimo za sveto narodno delo v povzdigo slovenske domovine, v napredek slovenskega ljudstva na edino pravi katoliško-slovenski podlagi, da spoznamo važnost in moč ter pomen katoliško-narodne organizacije na Kranjskem in da ponesemo seme te organi-

Listek.

Vojni zakoni in zakoni srca.

(Povest. — Iz Hrvaškega prevel Ivan Vuk.)

I. Zapovednik in podložen — oče in sin.

»Gospod stotnik Gostovinski!« de polkovnik in pokaže s prstom črto na generalstabskem zemljevidu. — »Sedaj je zvečer, ura 10. Čez jedno uro odrinete s svojo stotnijo in stotnijo lovcev, katero vam odstopi major lovskega bataljona. Sli boste po tem potu skozi gozd. Sovražnik je na severni strani, a vi se morate držati vzhodne, da ga obidete in zagrabite iz onega gozda v krilo. Ker so oni hribček obraščeni z gozdom, vam bo to lahko delo, le previdni morebiti biti. Če pa naletite prej na sovražnika, ne spuščajte se v boj, ampak se umaknite na desno. Ob štirih v jutro morate biti na svojem mestu v dotiki s sovražnikom. Ob zori se navalim jaz s svojim polkom od spredaj nanj. O tem vas bodo obvestili streli iz pušk. V tistem času ga napadite od strani. Ste me razumeli?«

»Na službo, gospod polkovnik«, odvrne mladi častnik in oči se mu zasvetijo.

»Opozarjam vas še, da bodi vaše kre-

tanje povsem tiho, da sovražnik ničesar ne opazi.«

»Na službo, gospod polkovnik.«

S tem je polkovnik povedal vse, kar je bilo potrebno. A sedaj še jedna prošnja, katero je imel oče do svojega sina jedinca:

»Če treba služiti domovini, mora biti pravi vojak vedno pripravljen se zanjo žrtvovati in če treba s svojim življenjem. A tvegati svoje življenje po nepotrebnom, to ni dostojno za vojaka, če bi se ti kaj takega kazalo, Andrej, ne pozabi, da si sin, soprog in oče. Me razumeš?«

»Ne skrbi, dragi oče!«

»Naj te obvaruje Bog!«

Oče in sin si stisneta roke ter se poslovita

II. Žalostna vest.

Noč je mrka, hladna in strašna.

Stotnik Gostovinski je ravno izdal odredbe in krenil na pot. V tem pridirja pred četo glasnik, vihteč v rokah papir. Pred stotnikom obstane in mu poda pismo. Takoj je odpre in čita. Lice mu je postal bledejše, bledejše, kakor svetloba luči, ki je obsvetljevala pismo.

V njem je bilo napisano z nerazločnimi črkami: »Moj Andrej! Milana napadajo grozni krči. Največja nevarnost! Prosim, pridi takoj! Tvoja neutolažljiva Marica.«

Stotnik vzdihne bolestno. Milan je njeovo edino dete, njegovo največje veselje, njegova najlepša nada ...

Ali naj zapusti svoje mesto? Ni mogoče! Zopet peleti na čelo svoje čete, ki je med tem odšla naprej in težke misli mu roje po glavi. Ali samo za hip. Strese z glavo in zopet je gospodar samega sebe, zopet je pravi vojak. Mirno je vodil četo in s krepkim glasom dajal povelja ...

Sedaj gredo počasneje. Gozd je gostejši, tla močvirnata. V tem pridirja na penečem konju jezdec ter jo utere ravno proti stotniku. To ni vojak, ker ne nosi uniforme, ampak obleko — obleko kakoršno nosi služinčad grofovskih obitelji Gostovinskih. Hitro je spoznal svojega gospoda in komaj spreverovi:

»Gospod grof! Gospod grof! Milan umira. Zdravnik pravi, še dve uri ... Neprenehoma vas kliče. Gospa grofica vas zaklinja, da pridelete kakor najhitreje!«

»Ne morem!«

»Samo za trenotek, gospod grof, da vas vaše umirajoče dete še zadnjikrat vidi. Gospa grofica se je že dvakrat onesvestila.«

»Niti besede ne maram več slišati!« krikne stotnik trdo in surovo. — »Naprej, naprej!«

Sluga se vrne, a četa ide naprej ...

zacija v obmejne pokrajine in je posejemo vse povsod, da se bo okreplila v nas prava katoliška zavest in da se bo povzdignila v nas naša narodna moč, naša narodna izobrazba in se zagotovil naš narodni obstanek.

Sedaj pa veste vsi, zakaj romamo na Brezje. Kdo bi še sedaj ostal doma? Mladiči Marijinih družb, vsi drugi pošteni mladiči in vrlji možje, pridej torej! Naj nas vodi, kakor pri vsem našem delovanju, tudi pri tem romanju vzvišeno geslo: Z Bogom in Marijo za slovensko domovino!

Kmetje se gibljejo.

Težki časi obiskujejo kmeta v sedanji dobi, ki nosi znak hudega boja med raznimi stanovi, znak škodljive samopasne židovske konkurence. Zato pa se dviga kmet povsod iz svoje prejšnje brezbrinosti in se izkuša z vsemi sredstvi obraniti hudih nasprotnikov svojega stanu. Združujejo se kmetje po vseh deželah, ker le složni in združeni moremo kaj dosegi in res napredovati tako, kakor zahtevajo od nas časovne razmere. Posebno živahno kmetsko gibanje opazujemo na Tirolskem. Gotovo ne bo brez koristi za nas, ako se seznanimo v naslednjih vrstah z njihovim gibanjem in njihovimi zahtevami.

Dne 4. maja so v Stercingu na Tirolskem zborovali kmečki delegati, ki so zastopali 170 kmečkih občin. Na shodu delegatov so bile sprejete sledeče resolucije:

Spošne zahteve: Prvi spošni kmetski shod zahteva, da se niti za las ne prikrajšajo v ustavi ljudstvu zajamčene pravice in naj se zopet omogoči delovanje državnega zbora, a ne samo za rešitev državnih potrebsčin, marveč tudi za koristi ljudstva. Neobhodno so potrebne preosnove pri davkih in pristojbinah. Odpravita naj se zemljiski in hišno-razredni davek kot državna daska in naj se preosnova teh dakov na kaže občinam. Nadalje zahtevamo preosnove pristojbin, podprtavljenje notarijata. Da bode pokrit primanjkljaj, ki ga bode državi povzročila prepustitev zemljisko- in hišno- razrednega daska občinam, naj se poviša na zgoraj dohodinski davek, ki naj se bolj primereno porazdeli med posamezne narode v Avstriji. Znatno naj se obdači mobilni kapital osobito na borzi. Vpeljejo naj se daki na lišči in potrate, kojega imajo že vpeljanega druge države.

V armadi zahtevamo dveletno vojaško službo, tudi naj odpade v 11. in 12. službenem letu predpisana orožna vaja. Za čas žetve naj se dovoli vojakom dopust, kakor

V prsih stotnikovih je divjal besen boj. Strašna je bila borba med srčnim čustvom in trdimi dolžnostmi; boj med očetom in vojakom. Zmaga se je nagibala sedaj na jedno, sedaj na drugo stran in to je napravljalo v prsih stotnika grozne duševne muke. Naposlед — naposlед se odloči.

»Gospod nadporočnik Vukovič!« reče nesrečni častnik, ki je jahal kraj njega. »Slišali ste, kaj se je zgodilo v moji družini. Prevzemite za nekaj časa poveljništvo. Nadalje do pol štirih se vrnem.«

»Na službo, gospod stotnik!«

Gostovinski spusti uzde in spodbode konja. Poletel je kakor veter proti taljanskemu gradiču, kjer je njegovo dete ležalo na smrtni postelji...

Stopil je v sobo. Globoko se prikloni nad posteljico. Mali, že na pol mrtev, spozna takoj svojega očeta in mu ovije vroče ročice krog vratu. Nesrečni častnik je gledal z dolgim, tožnim pogledom sinka, ga vroče poljubil, poljubil soprogo, ki je presunljivo plakala — in nato je oddirjal na plano, zasedel svojega konja, ga spodbodel — in letelo je preko polja in gozda, prek grma in trna, da čim prej pride do svoje čete. V srcu mu je bilo težko.

Nakrat — čuj! — kaj je to? Postane za hip, posluša — sedaj zopet! V resnici: pokanje pušk? Ne, uho ga ne varja. Boj se

v Nemčiji, in šesttedenski dopust jeseni. Ubogim rezervistom naj vojna uprava povrne potne stroške. V armadi bodi uveden nedeljski počitek, tudi naj se odpravi prisilni dvoboje. Spremene naj se tudi predpisi o pripregah v prilog kmetom. Nadalje obsega resolucija več zahtev glede potrebnih železnic.

Nadalje protestirajo najodločneje proti temu, da bi se pogodba z Ogrsko ali pa avtonomni carinski tarif uveljavila s § 14. in zahtevajo, da dobe živinoreja, sadje- in vinoreja ter gozdarsvo primerno zakonito varstvo. Pri sklepanju carinskih in trgovskih pogodb naj se poskrbi, da se ohranijo našemu trgu za sadje, vino in živino dosedanji odjemalci, in če to ne bode mogoče, morajo se preskrbeti kmetijskim pridelkom odjemalci v inozemstvu. Naše meje naj bodo zaprte uvozu mesa in živine iz Rusije, Balkana in prekmorskih držav. Zahtevali so varstvo za naše gozdarsko gospodarstvo in med drugim ugovarjali nameravanim premembam tarifa, s katerim bi bila znižana cena lesu iz drugih držav. Nadalje protestirajo, da se krati kmetom v državnih gozdih in pašnikih pravica do paše. Uvedejo naj se direktne volitve, razdele mandati po razmerju dakov in prebivalstva, odpravijo neopravičeni privilegiji in dovoli splošna kurija za deželnih zborov.

Končno pozdravlja resolucija zvezo kmečkih posestnikov kot prvo rešitev za zatirani kmečki stan. Kjer se druži vse, tam ne sme kmečki stan ostati osamljen, ako hoče ostati zaslomba države. Le v edinstvi je kmečki stan močan. Dne 5. junija se je vršil shod, na katerem je bilo 7000 kmetov. Na shodu so bile predlagane resolucije z velikim navdušenjem sprejete. Novoustanovljeni kmečki zvezi je takoj pristopilo 500 kmetov. Shod so priredili krščanski socijalci.

Rusko-japonska vojna.

Poveljnik prve japonske armade Kuroki je začel prodirati iz Fenvangčenga proti Niučvanu. Ruske prednje straže so se počasi umikale ter zadrževale sovražnika, kjerkoli so mogle. Zato je prišlo do mnogo prask med prednjimi stražami, kjer so zdaj eni zdaj drugi zmagali. General Kuropatkin je brzjavil carju: »Mi se počasi umikamo pred številnejšimi vojaskimi četami.«

Tu moramo spominjati na vest, ki se je pojavila začetkom vojske in ki se je glasila: Rusi bodo izvabili Japonce v notranjost Mandžurije, kjer bodo krvavo obračunali z njimi. Ali Kuropatkin radi tega nalašč bobna v svet, da ima sovražnik še vedno premoč.

je začel mnogo prej, kakor si je on mislil — ravno je najhuje pokalo, mogoče, da se že približuje koncu. Kaj, če se bo nesrečno izsel, nesrečno radi njegove krvide? O Bog, o Bog, samo tega ne dopusti! Silno spodbode konja. Plemenita žival se globoko vspne in poleti kakor vihar.

Bojni metež je postal vedno hujši. Strel za strelom je grmel. Zemlja se je tresla in drhtela pod udarci kopit od stotine konj. In sedaj — nasproti mu pridrve prvi njegovi konjeniki, umikajoči se premoči sovražnika. In tam — tam se mešajo.

Strašna duševna bol za izgubljenim jedincem in jokajočo soprogo, velik telesni napor, k temu pa grozna misel, da se je težko pregrešil zoper najostrejši in najstrašnejši zakon, čustvo o odgovornosti, ki pada nanj, ako se boj nesrečno konča; vse to je vilo v njegovo dušo strašno moč. Ravno je opazil, kako so nadporočnika Vukoviča nesli težko ranjenega z bojišča. O, srečen človek! Ko bi bil on na njegovem mestu! Kako mu zavida! Sedaj je sredi svojih. Sovražnik strašno pritiska. Opazil je, da je postal polozaj najslabši. Stotnik zagrimi:

»Za mano, tovariši!«

Spodbode konja. Konj skoči dva koraka in se zruši mrtev. Z velikim naporom se izkopa stotnik spod njega in zasede drugega.

Čim bolj se sedaj Kuropatkin umika, tem bolj množi svojo moč, Japonsko pa slab, ker morajo Japonci puščati na raznih krajin posadke, da si zavarujejo hrbet in strani ter proviantske zveze. Kuropatkin hoče baje pridobiti predvsem mnogo časa. Gotovo računa s tem, da bo v notranjost Mandžurije prodirajočim Japoncem končno baltiško brodovje uničilo morsko zvezo s Korejo. Tako bi Japonci ne mogli dobiti iz domovine živil, kar bi bil zanje najhujši udarec. Še le potem bo morda Kuropatkin zadal Japoncem glavni udarec. Kaj se bo v resnici zgodilo v prihodnjih dneh, ne more nihče prerokovati. Večinoma prevladuje mnenje, da se bo Kuropatkin počasi umikal, a pri umikanju bo poizkušal sovražniku zadajati kolikor mogoče igub. Obratno bodo skušali Japonci kje presenetiti Ruse v prihodnjih dneh, še predno se prične deževna doba, ki traja od julija do avgusta ter prisiliti Kuropatkina, da se zaplete v boj, predno se more umakniti na določeno mesto, kar bi odločilo vojsko za prvo leto. Tako razumen vojak, kakor je Kuropatkin, pa se bo izvestno zna ogniti japonskim zanjkam in bo izvestno poizkušal Japonce vjeti — v svoje zanjke. Kakor kaže pogled na sedanje bojišče, bo veliko vlogo pri Kuropatkinovem bojevanju imela ruska vladivostoška armada pod poveljstvom Linjeviča in Rennenkampfa, ki bo vedno vznemirjala Japonce za hrbotom.

Kuroki pa vendarle počasi prodira, kajti preko črte Siuan Saimaci še ni šel, ampak pomnožuje ondi japonske čete. Kuroki z glavnim delom armade je še baje v Fenvangčenu. Iz neke vesti iz Niučvana bi bilo posneti, da se umikajo tudi ruski oddelki, ki so bili poslanli vznemirjati generala Oku za hrbotom.

Ker bo skoro nastopila deževna doba, bo gibanje Japoncem jako otežkočeno, ruske čete v Mandžuriji pa bodo med tem časom se lahko pomnožile s številnimi novimi četami iz Evrope. Rusi so mnenja, da prodiranje Japoncov sedaj ne bo trajalo dolgo, ker jih bo skoro pričelo ovirati deževje.

Boji.

Petrograd, 6. junija. General Kuropatkin brzjavlja carju: O posameznostih spopada dne 30. maja pri Vafanku se poroča: Neki ruski konjenički oddelki, obstoječi iz dragoncev, kozakov, jezdečih strelecov in ene baterije, je dobil, prihajajoč od Vančialina, proti poldne 30. maja obvestilo, da dve stotnji obmejne straže menjavata strele s sovražniki, ki so se utrdili v Učiatunu. Konjenički oddelki je nato zdirjal proti Vafanku. Proti 1. uri poldne je sovražnik s precejšnjo močjo udrl

»Za mano, tovariši!«

V najgostejo trumu sovražnikov se zateci kakor ogenj. Jeklo ali svinec, ki bi pogodilo njegovo srce, bi pozdravil kakor prijatelja in rešenika. Ali niti jeden od sto in sto, ki so merili na njegove prsi, ga ni podrlo. Le spraskala so ga, da mu je tekla kri raz obraz, ramen in nog. Njegovi zvesti vojaki, ki so se jeli umikati, planejo za svojim južnim poveljnikom z gromkim »hura«. Kakor silna povodenj podere vse, tako je ta naval podrl veliko številnejšega sovražnika. On se obrne, začne bežati — in pada ostalim četam nasproti.

Zmaga je bila za naše sijajna. A oni, ki je dal boju zmago, ki je z nadčloveškim naporom in hrabrostjo zagotovil slavo naši armadi, je zgubil mnogo krvi. Kakor brez duše se zruši s konja. Jeden vojak ga prestriže...

Na vzhodu se je jelo rdečiti in zlato solnce je malo zatem vsplaval in pozlatilo kri na bojišču.

III. Zopet zapovednik in podložen — zopet oče in sin.

Drugo jutro je polkovnik zapovedal, da se zbere ves polk. In med nje je prišel on s častniki. Polkovnik, ki se je navadno držal raven kot sveča, je vpognjen, njegov obraz se je zelo spremenil in se postaral. Zdi se,

iz Učiatuna. Tedaj sta dve stotniji sibirskih kozakov zdirjali čez železniško progo ter napadli japonsko konjenico, ki je tvorila prednjo stražo, toda sta bili v boju mož proti možu skoro popolnoma uničeni. Nato sta odhitela na bojišče dva eskadrona in oddelek s strojnimi puškami. Toda tudi ta oddelek se je moral umakniti. Vendar pa se je našim konjenikom posrečilo prepoditi drugi japonski eskadron k oddelku s strojnimi puškami, ki je oddal osem dobromerjenih strelov, tako, da se je eskadron umaknil s precejšnjimi izgubami. Na unikanju je ta eskadron zadel na stotnijo obmejne straže, ki ga je zapodila v divji beg. Proti pol 2. uri so pričele delovati naše baterije ter uspešno streljale na sovražnike. Medtem se je obrnila sovražnikova pehota proti Učiatunu in proti 2. uri so se prikazali sovražniki na višinah, kjer so bili preje naši dragonci. — Naše izgube so sledče: Težko ranjen poročnik Meyer, lahko ranjen podporočnik Brandt; 3 možje so padli, 9 jih je bilo težko, 23 pa lahko ranjenih. Japonci imajo precejšnje izgube. Pri nekem padlem japonskem podčastniku so našli poročilo, da je samo pri 14. dragonskem polku padlo 70 mož.

Port Artur,

Iz Čifu poročajo z dne 10. t. mes.: Po dvadnevnu težkem boju so Japonci zavzeli Vantao, odkoder so bombardirali Port Artur.

V London so dobili istega dne poročilo: Vesti o boju pri Port Arturju na suhem in na morju se vzdržujejo. Gotovega še ni nič znanega, le to se čuje, da se Japoncem poskus ni posrečil. Istočasno je prišlo poročilo iz Petrograda, ki se glasi: Na polotoku Liaotun so se Japonci umaknili 20 kilometrov za Vafantien, kjer pričakujejo, da se pomnože z novimi četami.

Admiral Togo poroča, da je v sredo in četrtek odstranil iz Talienvanskega zaliva 16 min. Japonske ladje so vsled min doobile poškodbe.

Iz Čifu poročajo, da Rusi na Zlati gori pri Port Arturju delajo nove utrdbe in da imajo zvezo z brezičnim brzovom z ruskim konzulom v Čifu.

Iz Čifu prihaja vest: Iz pisem, ki so dospela semkaj od inozemskih trgovcev iz Port Artura, je posneti, da so bile ruske oblastnije naprožene, naj dovole norveskemu parniku »Sentis«, da odpelje iz Port Artura vse inozemske nevojake. Pričakuje se, da oblastnije tej prošnji ugodijo. Ta prošnja dokazuje, da je izhod iz luke še odprt, ker je norveška ladja velika.

kakor da je od včeraj do danes pretekelo dvajset let. Ali kaj je srečnemu polkovniku, česar polk je dobil važno bitko? Srečni oče, kateremu sinu se ima celi polk zahvaliti za lep vspeh?

Tako in slično so se vpraševali nemi pogledi častnikov in moštva. Polkovnik zakliče glasno:

»Pozor!«

Kakor bi jih pribil, so stale hrabre vrste moštva. Polkovnik reče:

»Tovariši! Vi ste skazali domovini veliko uslugo, polku pa čast. Zato vam vaš polkovnik izreče svojo zahvalo in zadovoljstvo. Vsi izmed vas, ki ste se odlikovali v boju, dobite častno nagrado. Samo najvrenejšega izmed najvrednejših bi rad poznal, da ga priporočim feldmaršalu za posebno odlikovanje. Gospodje častniki, imenujte mi najhrabrejšega izmed najhrabrejših!«

»To je stotnik Gostovinski!« vskliknejo jednoglasno častniki.

Gromki »hura!« začri. Šel je vsem od srca. V mrkih očeh polkovnika zablisne očetovski ponos. Ali to je trajalo samo jeden trenutek. Mahne z roko in zopet nastane tišina.

»Gospod stotnik Gostovinski, stopite naprej!« (Konec pride.)

Poročila o japonskem prodiranju.

Kurokijeva armada prodira v črti Saimaci-Sijan, torej v črti 80 angleških milij. Kuroki poroča o tem: Oddelek japonskih čet je zasedel Sainaci 7. t. m. ob 3. uri popoldne. Rusi so imeli ondi dva bataljona infanterije in dva topova. Japonske izgube so dva mrtva, 24 ranjenih. Rusi so imeli na bojišču 23 mrtvih, med njimi dva častnika, domačini pa pripovedujejo, da je bilo na ruski strani še ranjenih 70 mož in dva častnika. Pet Rusov so Japonci ujeli. (Čudno, da bi Japonci pri Sainaci imeli tako malo izgub, ker je boj trajal več ur.) Zvečer, dne 7. t. m. so Japonci zadeli pri Chankiasinu na šest stotnih ruske infanterije in 300 jezdecev. Po dveurnem boju so Japonci potisnili sovražnika proti Tunjanu.

Kuroki dalje poroča, da so pri zasedanju Siujana sodelovale tudi čete, ki so se izkrcale pri Takušanu, torej sodelujejo te čete s Kurokijevim armado. Dosej ni bilo nič gotovega o delovanju pri Takušanu izkrcanih japonskih čet. Kuroki poroča, da je japonskima oddelkom tu stalo nasproti 4000 Rusov s 6. topovi. Rusi so se umaknili proti Kaipinu.

Kitajci v Taku trdijo, da so bili Japonci trikrat vrženi nazaj, predno se jim je posrečilo, prodreti iz Fenvančena

Nemški častnik iz ruskega taborja.

Pruski podpolkovnik Gaedke poroča iz ruskega taborja. Občudovanja vreden je mir in zaupanje, katero kažejo ruski vojaki, dasi vedo, da stoje pred odločilnim trenutkom. Ko bi se posrečilo Japoncem, vzeti Mukden, bi bilo nemogoče iti na pomoč Port Arturju in bi se morali omejiti le na brambo. Zdi se, da se Mandžuri nagibajo bolj na rusko stran, ker upajo od te strani več gospodarskih koristi. O bitki pri Jalu pravi Graedke: O hrabrih polkih, ki so se bili ob Jalu za slavo ruskega orožja, mora vsakdo govoriti le z občudovanjem. Junaštvo 12. strelskega polka, ki je dvakrat vzdržal burni japonski napad in si zagotovil prosti odhod v Liaojan, spominja najkrasnejših zgledov iz nemško-francoske vojske. Poveljnik polka, dva polveljnika praporov, devet stotnikov, mnogo častnikov in 70 odstotkov moštva je obležalo na bojnem polju. To so vse drugačne številke, kakor smo jih pa slišali z južno-afriskega bojišča. Zdaj si stojita nasproti dva sovražnika, ki sta drug druga vredna, oba najpopolnejše izvezbana in oborožena. Vojska bo dolga in krvava, a zmaga gotovo ruska.

Gospodarski polom na Japanskom.

Zdi se, da se bližajo Japoncem težki časi. Vojna blagajna japonska je imela 121 milijonov jenov (en jen je 2 K 41 vin.) ob začetku vojske. Ker stane vojska Japonce na dan en milijon, so bili torej samo za stiri mesece preskrbljeni z denarjem. Upali so, da v tem času japonski vojskovodje s svojim izvrstnim orožjem in drznim napadanjem vojsko dokončajo. A četrti mesec vojske se bliža koncu, in ravno tako tudi vsebina japonske blagajne, med tem, ko Rusija zdaj še-le začenja pravo vojsko.

Japonska je tudi z živežem preslabo preskrbljena. Manjka ji tudi denarja, da bi nakupovala proviant. Za vojsko se pa pobira povsodi po Japanskem rižu, ki se posilja na bojišče. Japonski vojak je zdaj edino le riž. Zato je pa začelo doma primanjkovati riža, in lakota grozi že glavnemu mestu Tokiu. Trgovina z inozemstvom je prenehala. Ladje, naložene s sirovinami, stoje v pristaniščih, a nihče jih ne odvaja. Nastala je velika draginja. Mnogo tovarni je moralno ustaviti delo. Vsled tega pa je zastala tudi notranja trgovina, in mnogo tvrdik je že proglasilo konkurs. Največja parobrodna družba japonska »Nipon-Juzen-Kajša« je najhujše udarjena, ker je država skoro vse njene ladje porabila za vojsko.

Prebivalstvo japonsko si ni želelo vojske, ampak le plemiška stranka, ki je navdu-

šenje za vojsko umetno netila z velikimi oblubami, da bo vojska z Rusi povzdignila blagostanje japonsko. Pravili so ljudstvu, da bodo vzeli Rusom celo Mandžurijo in Sibirijo daleč čez Bajkal.

V Tokiu je bil ljudski shod, na katerem se je zahtevalo, da se zmanjšajo bremena za vojsko. Grof Okuma je pa rekel: »Umevam, da se boje naše banke, ki so še-le v povoju, za svoje imetje, ki znaša skupaj komaj 400 milijonov jenov. A če bi mi zdaj štedili za vojsko, bi bil to samoumor. Mi moramo zdaj vojsko nadaljevati z vsemi silami in skrbeti, da se obogatimo z njenimi uspehi.«

Tako pa spekulirajo samo kapitalisti. Revno ljudstvo se v trumah pridružuje socialnim demokratom, kateri so bili že iz početka proti vojski.

Japonski vjetniki v Moskvi.

Moskva, 12. junija. Tekom današnjega dneva so v Sergijevi lavri nastanili 20 japonskih častnikov in 500 japonskih vojakov, ki so bili vjeti v Koreji.

Politični ogled.

Avstrijska kvotna deputacija. Dne 11. t. m. je imela avstrijska kvotna deputacija sejo, katere sta se udeležila tudi ministrski predsednik dr. pl. Körber in finančni minister dr. vitez Böhm. Avstrijska deputacija je odobrila ogrske predloge, ker so v deputaciji večinoma kimovci. Poročevalc baron Schwiegel je predlagal, naj se odobri prejšnja kvota 65:6:34:4. Poslanec Kaiser predlaga kvoto 50:50. Ta predlog je bil odklonjen z 10 proti 3 glasovom. Drugi predlog, naj se kvota določi po številu prebivalstva, je bil odklonjen z 9 proti 4 glasovom. Dr. Fortov predlog, naj se to vprašanje odloži, je bil odklonjen z 10 proti 3 glasovom. Grof Zedwitz nato predlaga, naj se kvota določi samo za eno leto. Tudi ta jako umestni predlog je bil s 7 proti 6 glasovom odklonjen. Končno je obveljal Schwiegelov predlog, ki bode Avstriji naložil velika nova bremena. Pomisliti je namreč treba, da bode država morala za armado in mornarico najeti v kratkih letih do 450 milijonov posojila. In to posojilo se bode razdelilo po sedajni krivični kvoti, da bode morala Avstrija plačati skoro dve tretjini vsega posojila, a Ogrska le en. Da, bogati pa smo Avstriji, kadar treba ohraniti prijateljstvo madjarsko. Protiv Schwieglovemu predlogu so glasovali: Baumgartner, Fiedler, Fort, Kaiser, Povše, in Zedwitz. Končno je obveljal resolucija Fiedlerjeva, naj se carinski dohodki ločeni proračunijo. Znano je namreč, da carina v Avstriji donaša najmanj šestkrat več nego na Ogrskem, a vsa gre v skupno vrečo. Ko bi vsaj avstrijska carina bila zaračunjena samo za Avstrijo, potem bi se poravnalo vsaj nekaj skode, ki jo ima Avstrija že nad 38 let.

Nova vojaška bremena napovedujejo dunajski listi za tekočo jesen. Ta nova velika bremena bodo nastala vsled revizije vojaškega zakonika in po zvišanju števila rekrutov.

Strašno mesarsko klanje in turške grozovitosti. Listi poročajo iz Armenije strašne reči. Pred tedni so Turki začeli tam 45 vasi. Ljudstvo je zbežalo potem v mesto Gueliganzana-Sassussa, ker so se postavili Armenci v bran proti Turkom. Te dni pa je turško vojaštvo napadlo in vzelo tudi to mesto in je počenjalo tam strašne reči. Zaklali so Turki baje na tisoče žensk, otrok in starcev. Armenški ustaši so se umaknili v hribovje, kamor so jim sledili Turki. Koliko časa bo gledala omikana Evropa to krvavo igro? Koliko časa bo držala še roke križem ter dovolila, da se v sedajnem »prosvitljenem« veku zamorejo pred njenimi očmi dogajati take stvari?

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slov. katol. politično društvo na Rečici ima v nedeljo, dne 19. t. m. popoldne na Rečici v gostilni Prislan svoj letni občni zbor.

Romanje mož in mladeničev na Brezje. Na razna vprašanja se naznana: Naš vlak vozi iz Maribora 4. julija t. l. okoli $\frac{1}{2}$ 4. ure zjutraj ter ima zveze s ponočnimi vlaki stranskih prog. Nazaj vozi vlak tako, da bodo imeli udeleženci zveze z jutrajnimi vlaki. Vozne cene bodo nekaj malega višje, kakor pred 2 leti, ker se sedaj mora plačati davek za vsak vozni listek in ker južna železnica ni dovolila tako znižanih cen kot predlanskim; le ako bo udeležba velika, bo mogoče pri prejšnjih cenah ostati. Prihodnja štev. »Slov. Gospod.« objavi natančen vozni red, cene in vzpored cele slavnosti. — Mart. Medved, župnik.

Dušni pastirji! Vpošljite najzadnje do 26. jun. župniku Martinu Medvedu v Laporji stevilo oglašenih romarjev. Mladeniči in možje pa se najzadnje do 24. jun. povsod oglasite pri njih v tako obilnem številu, da se bo lahko priredil posebni vlak. Cene in vozni red se objavi pravočasno.

Osebne vesti. Davčni kontrolor Rudolf Vivod je prestavljen iz Šmarja pri Jelšah v Rottenmann na Gornjem Štajerskem. — Železniški uradnik gosp. Ivan Bratina je prestavljen iz Save na Kranjskem v Brežice. — Davčni praktikant Jernej Videnski iz Kozjega je prestavljen v Celje, Anton Osvald iz Gradca v Rogatec.

Iz sole. Kot učitelj oziroma učiteljica so nastavljeni: na ljudski šoli pri Sv. Tomaju tamošnji začasni učitelj Franc Poplatnik in tamošnja začasna učiteljica Burgarel, na ljudski šoli v Jarenini tamošnja začasna učiteljica Franciska Čonč, roj. Drnovšek. Začasno je vpokojena učiteljica Ivana Kralj v Poljčanah.

S pošte. Gospa Marija Vrabelj, c. kr. poštna upraviteljica pri Sv. Boženku na Kogu, je naredila dne 4. t. mes. v Gradcu telesko skošnjo s prav dobrim uspehom. — Poštni pot v Št. Lenartu v Slov. gor. bo obhodil od 16. t. m. naprej kraje: Nadbišec, Čermensak, Gočova, Radehova, Šetarova, Zavrh, Selce in Straža vsak dan, dozdaj samo trikrat na teden.

Mariborske novice. V konkurs je prišel trgovec z manufakturnim blagom Karol Sicherl v Mariboru. — V Razvanju je utonil v jami, kjer so kopali glino za opeko, učenec V. razreda ljudske šole Turner, iz Novevsi pri Mariboru. Šel se je v jamo kopat in izginil pod vodo.

Mariborske porotne obravnave. V četrtek, dne 9. t. mes. je stal pred porotniki 26 letni Franc Zavec iz Hotinja, obdolžen umora Jožeta Rokavec. Dne 11. aprila t. l. je bil obdolženec v gostilni Jožeta Sirk v Gor. Žerjavcih ter se začel prepirati z bratom Jožefom in Jakobom Rokavec. Ko sta nato brata zapustila gostilno, jima je sledil z nožem v roki. Nakrat se je obrnil Jožef Rakovec ter ga udaril s palico po roki. Zavec mu je nato zabodel nož v prsa. Vsled te rane je zaboden kmalu nato umrl. Zavec se je izgovarjal, da je bil pijan in da ga je umrli napadel. Obsojen je bil na $1\frac{1}{2}$ leta težke ječe.

Iz Ptuja. Umrl je danes pri operaciji v Gradcu gosp. Oschgan, c. kr. notar, član okrajs. šol. sveta, ravnateljstva posojilnice, narodne čitalnice itd. Bolehal je na želodcu ter prvo operacijo pred 7 meseci srečno prestal. Zapustil je vdovo s štirimi otroci.

Zgubili smo blagega moža, ki menda ni imel sovražnika. N. v m. p.!

Poslovne ure pri c. kr. davkarijah. C. kr. finančno ministrstvo je z odlokom od 7. maja 1904 štev. 18.464 porazumno s ces. kr. justičnim ministrstvom naredbo z dne 23. sušca 1899 drž. zak. II. st. 65, s katero so se poslovne ure pri ces. kr. davkarijah vredile, sledče prenaredilo: Pri davkarijah, pri katerih je začetek popoldnevnega uradovanja določen na 2. uro popoldne, t. j. pri vseh glavnih davkarijah in davkarijah na Štajerskem, izjemno glavni davkariji v Gradcu in v Mariboru, se končajo blagajniška opravila ob delavnikih (izjemši zadnji delavni dan v vsakem mesecu) ob 4. uri popoldne. Zadnji dan vsakega meseca popoldne se blagajniška opravila sploh ne izvršujejo. Ta odlok velja od 1. julija 1904.

Fram. V nedeljo in v pondeljek so bili pri nas strahoviti naliivi, kakoršnih ljudstvo ne pomni. Napravili so škode, ki se celo ceniti ne da. V nedeljo od pol 4. do 5. ure je lilo kakor bi vlival iz škafa. Potoki so prestopili svoje meje; ceste, pota in steze so bile kmalu preplavljene in zaseute. Voda je privrela v kleti, hleva in hiše; bregovi so se začeli plaziti; v vinogradih zlasti pri novih nasadih je voda vzela vso zemljo do pol metra globoko; voda je drvila s seboj trsje, kolje in druge reči; preplavila državno cesto Maribor—Slov. Bistrica; podsula skoraj vse travnike in mnogo njiv. V Radizelu je zasulo enega viničarja. Pri Mateku v Framu se je utrgal velikanski plaz na cesto, kjer zdaj na več metrov dolgo leži zemlje, smreke, breze itd. Iz Brezničeve viničarije so se morali izseliti. Pohorci ne morejo z vozovi v Fram. Sedaj se je začela košnja, a na travnikih leži pesek, blato, kamenje, kolje, drva; kar je bilo pokošenega, je odneslo. Ubogi kmet!

Pri Sv. Kunigundi na Pohorju je minoli pondeljek umrl g. Jurij Potnik p. d. Levičnik, vzor pravega slovenskega domoljuba, koji je bil več let župan tamošnje občine in do zadnjega že cerkveni klučar in velik dobrotnik domače in drugih cerkev še le 54 let star, lepo previden s sv. zakramenti. Obiskal je rajni z drugimi romarji večno mesto Rim, hotel iti s Slovenci tudi v Jeruzalem in ker se mu tista želja ni spoplnila, preselil se je sedaj v nebeški Jeruzalem. Kakor skala držal se je pregovora: »Vse za Boga, domovino in cesarja!« Večni mu spomin!

Iz Zavrha pri Sv. Rupertu. Na kvarterno nedeljo je v Zavrhu zgorela viničaria posestnica Helene Kronvogel. Začiali so otroci. V veliki nevarnosti so bile okoli stoeče hiše.

Hrastje—Mota. Dne 6. t. m. so potegnili delavci iz Mure moško truplo, katero je priplavila voda k obrežju. Ime priplavljenega še ni znano.

V Rogački Slatini je umrl dne 9. t. m. Matija Božič, gostilničar in posestnik, v 64. letu svoje starosti.

Iz Buč. Popoldne, dne 8. t. mes. je zgorelo slikarju in kiparju J. Pavliču gospodarsko poslopje, mnogo lesa, nov izrezljani altar in mnogo drugih gospodarskih rečij. Samo hiša so obvarovali ognja. Na pomoč je prihitela tudi požarna bramba iz Kozjega.

V Gradcu je bila obsojena radi tatvine 20 letna Ivana Ivić iz Poljčan na dva meseca zapora.

Strela je ubila dne 8. t. m. posestnika Franja Kostanjšeka na Veterniku pri Kozjem. Njegova žena in štiri dñinarice, ki so bile zraven Kostanjšeka na njivi, so le omedlele.

V Slovenjgradcu je umrl g. Vincenc Stopar, gostilničar v ondotnem Narodnem domu. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij ob juž. žel. Dne 8. t. mes. je prihrula čez Resevno v Voglansko dolino (pri Sv. Juriju ob juž. žel.) grozna nevihta s točo. Nevihta je samo četrti ure tako besnela, da je uničila vse v krajih Kladje, Hruševca,

Gorica, Podgorje, Nova vas in dalje proti Grobelnemu. Kakor oreh debela toča je še drugi dan ležala po travnikih; kar ni toča uničila, uničil je vihar. Tudi poslopja so dosti trpela. Neki posestnici na Gorici je pobilo skoro vsa stekla na hiši. Poprej tako lepi sadonosniki, vinska trta in lepi zeleni travniki, sedaj pa vse uničeno. Ves up in nada je splavala našemu ubogemu kmetu trpinu po vodi.

Hajdina pri Ptiju. Dne 7. t. mes. je bil požar v Skorbi. Zjutraj ob 7. uri je začelo goreti pri Kasenburgerju; s strašno naglico je ogenj uničil hišo in hlev, in ker ni bilo nobene brizgalnice, se je kmalu lotil tudi sosedovih poslopij Sagadinovih, katere je istotako upepelil popolnoma. Le živilo so mogli rešiti in nekaj manjših reči spraviti na cesto, drugo je vse zgorelo. Hiše so bile sicer zavarovane, vendar zadene posestnika velika škoda, ker je ogenj vse uničil. Ljudje so bili večinoma že na poljih, vendar pa so kmalu prihiteli od vseh strani in bi tudi lahko mnogo rešili, ko bi le imeli brizgalnico in dobro požarno brambo. Tako blizu je potok, ki bi izvrstno služil pri ugaševanju! Sreča za Skorbo, da je veter bil od severne strani, sicer bi bila zgubljena cela vas, zlasti ko je večina hiš kritih s slamom. Može iz Hajdine, ne čakajte dalje z vam tako očividno prepotrebno požarno brambo!

Celjske novice. Izlet v Bukovžlak priredi »Slovensko delavsko podporno društvo« v nedeljo, dne 10. julija t. l. — V nedeljo, dne 12. t. m. se je vršila sokolska slavnost v »Narodnem domu«, ki je nad vse lepo vspela. Vse točke vzporeda so se izvajale s tako točnostjo in finostjo, da tega niti pričakovati ni bilo. Nad vse lep pa je bil nastop vrh in čilih »Sokolov«, katere je občinstvo z viharnim ploskanjem pozdravilo že pri nastopu. Vsakdo se je čudil izurjenosti, gibčnosti in živahnosti mladih telovadcev. Novost za Celje je bil zbor brhkih telovadkinj, ki so istotako žele za svoje izborne izvajanje zaslужeno povalo. Učitelju kot voditelju »Sokola« se je podaril isti večer lavor venec, v povalo in čast za njegov neumorni trud. Vsi prostori »Narodnega doma« so bili natlačeno polni; povsod si imel zabave in veselja. Došlo je tudi mnogo tujcev, odličnih slov. rodoljubov iz Gradea, Maribora, Ptuja, Ormoža, Ljubljane itd. Celjskemu »Sokolu« čestitamo nad tako lepo prireditvijo, na katero more biti ponosen in katera je gotovo tudi pripromogla do zaželenega vspeha, namreč za vsesokolski izlet v Ljubljano.

Črešnice pri Vojniku. Oblak se je vtrgal pod goro nad cerkvijo dne 12. t. m. popoldne ob pol štirih. Valovi so grozno drli po klancih, njivah, travnikih in vinogradih ter napravili ogromno škode.

Rajhenburške novice. Drž. poslanec Žičkar si je pretekli petek, dne 10. t. mes. ogledal po toči oškodovane kraje v blanski občini. Ljudstvo je silno prizadeto. Strn je omlačena, vinograji okleščeni. »Da se prizadetim pomaga, napel bom vse moči«, zagotavlja gospod državnji poslanec. — Dne 14. t. mes. — torej pred časom — končal se je šolski pouk na štirizrednici v Rajhenburgu, da se bo mogla šola popraviti in razsiriti tako, da se z novim šolskim letom. otvoriti petrazrednica. Vendar enkrat — po hudih domačih bojih! — Cerkvena družba napreduje. Material se že pridno pripravlja, denarni prispevki prihajajo v vedno večjem številu. — Govori se o neki skrivni volitvi novega odbornika za občino Blanca. Gospod župan! ali je to resnično?

V Pulju se je ustrelil dne 6. t. mes. vojak 87. pešpolka, I. Prah, doma pri Rogatcu. Čudno, da so pri tem polku tako pogosti samomori.

Avtomate s Ciril-Metodovimi žvepljenkami namerava na vseh večjih kolodvorih po slovenski zemlji postaviti ljubljanska trgovska tvrdka Perdan. Hvalevredna misel!

Najnovejše o vojni.

Iz Seula se preko Berolina poroča, da so se ruski kozaki končno le umaknili izpred Gentsana v Vladivostok. Ruski vojaški delki, ki so Japonce neprestano vznemirjali v okolini Gentzana, so nenačoma izginili. Samo v Čanciu je še nekaj polkov ruskih dragoncev. (Se bodo že zopet pokazali)

Petrograd, 15. junija. General Stakelberg poroča carju, da se je včeraj opoldne vnela šest kilometrov južno od Vafankana krvava bitka. Japonci so opetovano naskočili ruske vrste, pa so bili vselej odbiti in so se morali končno umakniti, med tem ko so Rusi ostali v svojih zasedah. Zlasti desno rusko krilo je močno trpelo. Polkovnik Kvasunov in njegov poročnik Nadtočinskij sta bila ubita, generala Gerngrosa je granatni odlomek ranil na čeljusti, vendar je general ostal na svojem mestu.

Petrograd, 15. junija. Med Japonci, ki oblegajo Port Artur, in med Rusi so bile le male praske, ali doslej še Japonci niso naskočili ne ene port-arturške utrdbе.

London, 15. junija. O bitki, o kateri poroča general Stakelberg, ni niti japonskih niti zasebnih poročil, pač pa se poroča, da se je vsa ruska posadka v Njučangu odpeljala proti jugu v Hajcin, iz česar se sklepa, da se začenja velika ruska akcija na polotoku Ljaotungu.

Berlin, 15. junija. »Kölnische Ztg.« se poroča, da se je v Mandžuriji že začela običajna silna vročina, kateri sledi vsak dan velikanske plohe.

Cerkvene stvari.

Birmancev v laški dekaniji: v Laškem 934, drugi dan iz sosednih far 430, v Loki 467, v Trbovljah 1168, v Št. Jakobu v Dolu 664.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Peter na Medv. selu 20 krov, Konjice 128 K 8 v, Svetinje 50 K, Čadram 10 K, Sv. Lovrenc na Drav. polju 50 krov, Marija Snežna v Slov. gor. 30 K, Sv. Lenart nad Laškim 42-20 K, Sv. Anton v Slov. gor. 10 K, Brezno 10 K, Cerkev sv. Alojzija v Mariboru 11-50 K, Sv. Peter pod Sv. gorami 15 K, Polenšak 19-16 K, Črešnjevec 42 K, Marenberg 40 K, Sv. Jurij ob juž. žel. 57 K, Žibika 40 K, Sv. Štefan pri Žusmu 18 K, Ponkva 30 K, Kalobje 11-14 K, Slivnica pri Celju 5 K, Sladka gora 30 K, Sv. Vid pri Grob. 16 krov.

Društvena poročila.

Velika planinska veselica pri Žigertovem stolpu dne 19. junija t. l. Kdor se je udeležil slične slavnosti lani, jo je gotovo ohranil v najboljšem spominu. Kako bi sploh mogel človek pozabiti prijetnih uric, ki jih je preživel na 1345 m visokem Žigertovem vrhu v družbi nedolžno in rajske veselječih se prijateljev lepe narave in gorečih ljubiteljev lepe naše domovine vseh stanov, prihitevših k tej pomembni slavnosti od vseh vetrov slovenske zemlje! Kako bi mogel pozabiti idilične trate na »Žigertovi planji«, ki tistokrat pozdravljala toliko gostov, kakor še nikdar poprej! In kdo se ne spominja stoltnih smrek in jelk, ki so molče opazovale igrajočo se trumo planincev, prisluškovale iz srca prihajajočim in v srca segajočim krepkim besedam raznih navdušenih govornikov ter rahlo se zibale ob sanjavih zvokih premile slovenske pesmi! Kdo bi se več ne spominjal divnega razgleda raz orjaški in ponosni Žigertov stolp, ki je tudi pogled preko peterih dežela! 6. dan septembra meseca minolega leta je bil dan rajskega veselja in tako veselje se ti ponuja 19. dne t. mes! Ako ljubiš le količkaj »zeleno planinico«, vzami isti dan palico v roke, deni v nahrbniki nekaj za »pod zobe« ter se podaj na pot! Kot dober kristjan se lahko udeležiš sv. maše, ki se bo brala

ob 10. uri v starodavni cerkvi sv. Areha. — Ker bi lahko sama voda le komu škodovala, skrbelo se je, da dobe »žejni popotniki« kapljico pristnega vinca pri sv. Arehu, kakor tudi na Žigertovi planji. — Veselica se vrši za en teden le tedaj, ako bi bilo v nedeljo skrajno neugodno vreme. Kakšne megle naj še nikogar ne strašijo! Vse drugo se izve isti dan na Žigertovem stolpu! Planinski pozdrav vsem izletnikom! »Prid' vrh planin, nižave sin!«

Dobrna pri Celju. Opozarjamо še enkrat na veliko narodno slavnost na Dobrni 19. junija o priliki blagoslovjenja društvene zastave. Med društvimi, katera se vdeležijo z zastavami, imenujemo: »Krs. soc. Zvez« v Ljubljani, »Celjsko pevsko društvo«, »Celjski Sokol«, kateri ima pri tej priliki javno televadbo, »Kat. izobraž. društvo v Studencih« itd. Pozivljajo se še druga društva, da se mnogoštevilno udeležijo slavnosti ali pošljajo zastopnike. Kakor slišimo, pridobil je »Br. društvo« na Dobrni tudi celjsko »Narodno godbo«.

Slovensko pevsko društvo v Ptiju. Kakor se je že objavilo, priredi »Slov. pevsko društvo« v Ptiju dne 7. avgusta t. l. veliki pevski koncert v Mariboru, za kogega so se bile določile sledeče skladbe: Mešani zbori: 1. »V mraku«, H. O. Vogrič, novost; 2. »Nočna pesem«, Emil Adamič, novost; 3. »Na planini«, P. H. Sattner, Mohorska pesmarica II. del, str. 110. Moški zbori: 4. »Lahko noč«, H. O. Vogrič, novost; 5. »Povejte ve planine«, Ant. Foerster; 6. »Na morju«, Nedved. Pesmi pod točko 1. 2. in 4. so bile od društva s častnimi darili nagrajene. Odbor si je svest, da je storil svojo dolžnost ter priskrbel za koncert tri nove skladbe s svojekrščnim razpisom častnih daril. »Slovensko pevsko društvo« v Ptiju, osnovano na najširšej podlagi ne razpolaga na svojem sedežu v Ptiju s številnim in znamenitim pevskim zborom, ker so se razmere od njegove ustanovitve do danes društvu na škodo zelo predrugačile. Tužne narodne razmere po spodnjestajerskih mestih in trgih zahtevajo tedaj neogibno in nujno obstanek društva, ki je v narodnostenem oziru velikega pomena. Razvidno je torej, da ima društvo veliko nalogo, katere pa samo reševati ne more. Prosijo se torej slavna pevska društva, če se udeleže korporativno ali pa vsaj po oddelkih č. pevk in pevcev koncerta v Mariboru, naj se nemudoma obrnejo na odbor »Slovenskega pevskega društva« v Ptiju ter naroči pesmi za koncert, da se zamorejo pesmi vežbati prej ko mogoče; čim večja bo vdeležba, tem krasnejše bo donela slovenska pesem: torej je sijajnost koncerta odvisna od blagodušnosti in požrtvovalnosti sodelujočih, za narod prubojočih č. pevk in pevcev. S tega stališča in z ozirom na sijajne in vidne dosedanje vspehe našega društva, prosimo uljudno še enkrat slavna pevska društva, da store narodno dolžnost s svojim krepkim sodelovanjem in spodbujanjem k delu. Na delo torej č. slovenske pevke in pevci, z veseljem in vztrajnostjo se učite za koncert določene skladbe, da bo sijajnejši uspeh koncerta v Mariboru!

Cebelarski shod za Gornjo Radgono in okolico s predavanjem cebelorejskega učitelja in zborovanjem bo dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih pri Osojniku. Ker je dandas takoj koristna čebeloreja v našem kraju malo razvita, zato je želeti obilne udeležbe.

Iz gornjeradgonskega okraja. Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj je imela 12. t. mes. v Gornji Radgoni svoj letni občni zbor. Nabrala je lani in odposlala glavni družbi v Ljubljano 220-40 K. V novi odbor so bili enoglasno izvoljeni sledeči gg.: Predsednik Jakob Zemlič, posestnik v Radencih, tajnikom in blagajnikom za Kapelo gdč. Terezija Petovar, blagajnikom za Sv. Jurija Valentin Kocbek, za Sv. Petra Janez Lančič, za Negovo V. Trstenjak. Pravila so se izpremenila v toliko,

da odpade zanaprej funkcija glavnega blagajnika in da bo en blagajnik obenem tudi tajnik.

Gornja Radgona. Ciril-Metodova slavnost dne 12. t. m. se vsled grdega vremena ni mogla vršiti natanko po sporedu. Zlasti se ni mogla uprizoriti igra »Čevljar in bogatin«, katere smo se tako veselili. Zato se bo na občno željo slavnost ponovila in polnila v nedeljo dne 26. t. m. — in to ob vsakem vremenu; tudi se bo, ne glede na vreme, predstavljala imenovana podučna igra. G. Pogačnik iz Maribora in drugi slavni govoriki so nam tudi za gotovo objubili, da pridejo ta dan zopet. Zato pa se nadejamo toliko večje udeležbe, posebno od domačinov, ker se bo, kakor rečeno, slavnost vršila ob vsakem vremenu. — Kljub dejšu, ki je bil celo dan, kljub daljnim in slabim potom so nas obiskali zastopniki vseh narodnih društev v okraju ter se udeležili obenem letnega občnega zбора »Podružnice sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj«. Posebno nas je počastil s svojim prihodom polnoštevilni slavni pevski zbor od Sv. Jurija ob Ščavnici pod vodstvom g. Kocbeka in kapelski pevci z vodjem g. Čiričem. Videli smo na slavnosti tudi Mariborčane, Križevčane in zavedne ogrske Slovence. Smelo trdimo, da, ako bi nam bilo vreme ugodno, bi bila ta slavnost ena najlepših v Gornji Radgoni. Pa kar se zdaj ni moglo izvršiti, to se bo zgodilo 26. t. m. Vsem udeležencem izrekamo tem potom iskreno zahvalo, posebno pa jurjevskim pevcem za divno petje in za požrtvovalnost, da se niso zbalili dejša in dolgega pota. Vsa čast jim! Na veselo svidenje dne 26. junija!

Cebelarski shod v Šmartnu pri Slovenjgradcu bo dne 30. junija in 1. julija 1904, na šolskem vrtu. Predaval bo izkušeni potovalni učitelj čebeloreje gosp. Ivan Jurančič po sledečem vsporedu: Predpoldnen od 9. do 11. ure predavanje, od 11. do 12. ure praktično razkazovanje; popoldne od 2. do 4. ure predavanje, od 4. do 6. ure praktični pouk. Čebelarji in prijatelji čebelarstva, ne zamudite ponujajoče se vam priložnosti ter pridite vsi iz Zgornje dravske, Šaleške, osobito pa Mislinške doline, da se temeljito poučite o umni čebeloreji s premakljivimi okvirji v prospeh in povzdigo čebelarstva, na blagor in korist posameznika, kakor lepe naše domovine! Kdor se kani udeležiti shoda, naj to blagovoli naznaniti do 22. t. m. nadučitelju Šim. Salamunu v Šmartnu.

Sv. Marko niže Ptjuja. Dne 5 t. mes. smo imeli pri nas zabavo združeno s koristjo. Naša ljudska šola je namreč napravila tombolo v korist šolskim otrokom. In kakšna tombola je bila to? Ne kak srečolov, ne kako izkorisčanje, ne, edino le zabava, kjer je moral skoro vsakdo dobiti razun tistega, ki je imel posebno smolo. Bilo je namreč na 200 tablic 168 dobitkov. Za tako izborni izid gre prva zahvala tukajšnjim gospodom učiteljem in gospodu kapelanu, ki so se potrudili za moraličen prospeh. V drugi vrsti pa gre zahvala vsem dobrotnikom, zlasti mnogim Ptujčanom duhovskega in posvetnega stanu, ki so pri pomogli z raznimi darovi v denarju in blagu. Srčna jim hvala! Ne smemo pa prezeti enih, ki so pri pomogli k zabavi s sladkimi glasovi; bili so to tamburaši od Sv. Barbare v Halozah pod izbornim vodstvom tamošnjega učitelja g. V. Šerone. Med posameznimi stopnjami tombole so nam igrali res izborni vesele pesmi, domači pevci pa so pod vodstvom g. J. Kegla, našega organista krasno zapeli več mešanih in moških zborov. Zahvalimo se tudi vsem došlim gostom, tujim in domačim, zlasti slavnemu barbarskemu učiteljstvu, ki se je odzvalo tako polnoštevilno našemu povabilu. Srčna hvala vsem!

Društvena naznanila.

Katol. delavsko društvo v Trbovljah ima dne 19. t. l. to je prihodnjo nedeljo v gostilni g. Antonia

Valavšek ob 3. uri popol. svoje mesečno zborovanje. Nočelstvo.

CXXXVI. odborova seja „Slovenske Matice“ se vrši v Ljubljani, v sredo dne 22. rožnika t. l. ob 5. uri popol. v društveni pisarni.

V St. Pavlu pri Preboldu priredi „Katol. izobraževalno društvo v nedeljo 26. junija ob 3. uri po poldne veselico z gledal. predstavama „Trojna pot v življenje“ in „Vaški skopuh“, vmes so deklamacije. Ker sta igri novi, se prosi in pričakuje obilne udeležbe tudi od sosedov.

Katol. slov. izobražev. društvo v Studencih pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 26. t. mes. vrtno veselico v gostilni g. Robiča v Lembahu. Natačneje se naznani pozneje. Pri neugodnem vremenu se preloži veselica na 3. julija.

Kmet. bralno društvo v Gor. Radgoni ponovi dne 26. t. m. Ciril-Metodovo slavnost s petjem, govor (slavnostni govor bo imel g. Pogačnik iz Maribora), deklamacijami in gledališko igro „Čevljari in bogatin“, Mnogoštevilne udeležbe pričakuje odbor.

Iz drugih krajev.

Prekmalu se je veselil. Neki angleški učitelji pripoveduje iz začetka svojega poučevanja siedečo zgodbico: Najprej sem bil nastavljen pri neki vaški šoli na Novoangleskem. Prebivalci so mi dajali za poučevanje hrano in stanovanje. Nekega dne priteče k meni eden mojih učencev ter me vpraša, če rad jem svinjsko pečenko. Jaz mu seveda vesel, da pride kaj boljšega pod zobe, odgovorim, da naj reče očetu, da mi bo zelo ustrezeno, ako mi poslje kos svinjske pečenke. Ko pa pečenke le ni bilo, vprašam učenca, kaj je s pečenko. »O, prasič je že ozdravil«, odgovori naivno deček.

Proda se.

Hiša s 5 stanovanji, gosp. poslopje, vrt, sadonosnik, njiva, vsega skupaj 1 oral, se proda po ceni za 2800 gld. Kje, pove upravištvto. 414 2-2

Gostilna s popolno koncesijo, tobakarno in malo trgovino, na lepem kraju, blizu mesta, se po ceni proda. Naslov pove upravištvto. 405 3-2

Vrvji, strane, mreže in vsakvrstno vrvarsko blago prodaja po nizki ceni Florjan Kučanda, vrvvar v Mozirju, (Savin dolina). 410 5-2

Lepo posestvo na Vranskem, blizu trga in tiki ceste, posebno za živinorejo zelo ugodno, se takoj proda. Isto obsega skupaj 21 oralov zemljišča. Gozda je 10 oralov. Ostane spada na sadonosni vrt, njive, vinske brajde z obilnim trsem, travnjaki itd. Ima lepo hišo, gospodarsko poslopje in kozolec. Bolj natanko se pozive pri g. Paul Orešniku, gostilničar na Polzeli. 396 3-3

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospoška ulica št. 15. 426 51-1

Lepo posestvo, vse v dobrem stanu, skupaj po ceni proda Alojzij Gornik v Nizkem dolu pošta Jarenina. 430 3-1

Mala trgovina, dobro idoča, z mešanim blagom, tudi za vino in pivo, vsakovrstno žganje, mošt itd., na živahnem kraju, s stanovanjem vred, se proda ped ugodnimi pogoji. Kje, pove upravištvto. 437 1-1

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov pove upravištvto. 443 10-1

Posestvo v Remšniku, pošta Marnberg, katerega je 30 oralov, lepa, zidana hiša s 4 sobami in eno kulinjo, zidano kletjo, lepi živinjski in svinjski hlevi in štirje travnikti, lepe, zložene njive in lepi pašniki, na katerih se lahko redi osem glav živine, lep sadonosnik in gozd v najlepši rasti, preša in shramba za orodje, se proda. Več pove lastnik. 445 3-1

V najem se išče.

Kovačnico na Spod. Štajerskem, išče pod ugodnimi pogoji takoj v najem Ferdo Javornik, kovač, Pupohergraben, pošta Ribnica. 406 2-2

V najem se da.

Dobro idoča gostilna z mesarijo vred, tik farne cerkve, se da pod jako ugodnimi pogoji takoj v najem. Kje, pove upravištvto. 440 3-1

Gospodarske drobtinice.

Kmetje, oskrbite si okoli svojih zemljišč pravih in zanesljivih mejnikov! (Dalje)

Ali se je pri tolikih pomankljivostih potem še čuditi, da se med takimi sosedi vname prepri, kateremu sledi navadno tožba — radi mej? In da se to nadaljuje včasih tako dolgo, dokler ne obnemore gmotno jeden sosed popolnoma radi stroškov, kar se je žal že velikokrat zgodilo. Žalibog, to je velika hiba za našega kmeta.

Kadar se presojujejo, kje so meje ob zemljiščih, pa se ne more nikakor dognati prava resnica, takrat ljudje navadno godrnajo, češ, da si niso naši predniki oskrbeli poštenih mejnikov, da so bili v tem zanikni itd. Enako sodbo ali jezo boš celo slišal morda tudi ti, ljubi kmetič, še celo tje v — večnost, ako se ne boš pobrigal za to tako važno zadevo — mejo ob svojih zemljiščih za časa uravnati. To pa ti s poštenimi sosedi ne bode pretežko, ako jih nagovoriš, da se vsemi vzajemno lotite dela.

Naprosite si za kako nedeljo popoldne župana, seveda večega v tej stroki, da pride pregledati mejo in seboj prinese občinske »mape«, da se na podlagi teh sodi in premeruje meja. Ker pa so te, kakor prej rečeno — kaj rade zmešane, treba je k temu pregledovanju povabiti več ljudij takšnih, ki so ob oni meji kedaj kaj delali in tako vedeli, kako se je oni svet rabil. Seveda pred vsem se mora povabiti tudi sosed s svojimi, da

izreče svoje mnenje. Tukaj se sedaj primerjajo »mape« s izpovedjo prič, nakar se pametni ljudje navadno zjedinijo in določijo mejo primerno za oba. Ako pa to ne gre gladko, da se ena stranka ne uda, treba mejo po zvezdencih dati presoditi, kar navadno tudi precej stane. Vendar primerno s tožbo so leti stroški še kaj majhni, pa tembolj potrebni, da prinesejo med sosedje toliko zaželeni mir in red.

(Konec sledi.)

Listnica uredništva. Št. Rupert v Slov. goricah: Preosebno, ne moremo priobčiti! Zdravi!

Za družbo sv. Cirila in Metoda so od 20. do 30. majnika 1904 poslali p. n. gospodje in društva: Ormoška moška podružnica 67 K 38 v, dedič po gospodu Juriju Kopriva, župniku v Selih pri Slovenj. gradu, sporočilo po odbitku pristojbin 523 K; za „Koledar“ 2 K 40 v. — Vsem darovalcem presrečna zahvala!

Zahvala.

Kmet. društvo Stara cesta in okolica izreka tem potom „Bralnemu društvu za ljutomersko okolico“ najprisrečnejšo zahvalo za podarjene knjige. Bog povrni! — Za „kmet. društvo Stara cesta in okolica“: J. Tomičič, predsednik.

Zahvala.

Cerkveno-glasbena šola v Celju izraža tem potom previšenemu knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku najiskrenje zahvalo za podarjenih 50 K. — Za vodstvo: Karol Bervar.

Loterijske številke

Trst 11. junija: 82, 39, 68, 85, 71.
Lince 11. junija: 13, 88, 65, 32, 27.

Oddaja stavbe.

Pri šoli na Humu tik Ormoža se bo letos stavila še ena učna soba, stanovanji za dva učitelja in šolskega služnika, kakor potrebna stranišča.

Ustmena zniževalna licitacija se vrši dne 19. junija t. l. oh pol 3. uri popol. v šoli na Humu.

Stavba se odda skupaj le enemu podjetniku.

Izklicna cena je 11.366 K 93 h.

Stavbeni črteži, stavbeni pogoji in podrobni stroškovni proračun so na pregled v šoli na Humu.

Vsak licitant mora pred licitacijo položiti varščino 5% izklicne cene.

Krajni šolski svet na Humu,
dne 10. junija 1904.

434 1-1

Martin Ivanuša, načelnik.

Naznanilo.

Prodaja trave na travnikih dr. Jurtela v Hvaletincih in pri Pesnici bode v ponedeljek, dne 20. jun. 1904.

Sv. Andraž v Slov. gor., dne 14. jun. 1904.

442 1-1

Razpis popravil

na cerkvenem, gospodarskem in župnijskem poslopju v Stranicah pri Konjicah. — Zmanjševalna dražba bo ●● dne 4. julija t. l. ob 10. uri dopol. ●● Stroški so proračunjeni na 9600 K Podrobni proračun je v župnišču v Stranicah.

439 1-1

Cerkveni skladni odbor v Stranicah, dne 14. junija 1904.

Načelnik: Anton Klančnik.

Izjava.

Jaz, Diemant Jurij, posestnik iz Partina, prekličem, kar sem govoril o g. Hugo Hinterlechner-ju, živinodravniku v Št. Lenartu kot neresnično, obžalujem, da sem ga žalil na njegovi časti ter ga prisilil odpuščanja.

431 3-1

Zahvalim se mu, da odstopi od tožbe proti meni in bom poravnal vse stroške.

V Partinu, dne 11. jun. 1904.

Jurij Diemant, m. p.

„Nageljni.“

Nove svetne pesmi za mešane in moške glasove. Uglasbil Ivan Ocvirk. Cena partituri 2 K. Založil skladatelj pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, iščas, odrevnenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1:20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekovalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelim na krvi. Steklenica 1:50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Kenjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-35

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledeniškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

cccc Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. cccc

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Anton Sumrek podobar

Celje gledališka ulica Celje

se priporoča čč. duhovčini, gg. cerkvenim predstojnikom kakor slavnemu občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov, spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh,

kakor sploh vseh v mojo stroko spadajočih del. — Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene! 388 5-4

Kmetijsko društvo v Frankolovem

reg. zadr. z om. zav. priredi svoj

redni občni zbor

v nedeljo, dne 26. jun. t. l. popoldne po večernicah v lastnih prostorih s sledenim vzporedom: 1. Poročilo načelnstva. 2. Predložitev in odobrenje letnega računa z bilanco za l. 1903. 3. Volitev članov v načelnstvo in nadzorstvo. 4. Prosti predlogi. — Ako bi se ob določenem času ne zbralo zadostno število članov, se odredi eno uro pozneje drugi občni zbor na istem prostoru in z istim dnevnim redom, kateri pa bode sklepčen v smislu § 36 pravil ob vsakem številu članov brez pogojno. 441 1-1 O d b o r.

Učenca

z dobrim šolskim spričevalom, se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se posljejo upravništvu »Slov. Gospod.« v Maribor. 400 3-3

oooooooooooo

Cepilni traki

za amerikance in trsne škropilnice z galico prav po ceni odda

394 3-3

Jos. Prstec

v Mariboru pri Magdaleni

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **K a m n o t i s k u**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

JOŽEF KRAMBERGER

kleparski mojster

pri Sv. Ani na Krembergu

se vladljivo priporoča čč. duhovčini in cerkvenim predstojništvom v kleparsko stroko spadajoča dela. Prevzemam kritje zvonikov in raznih strel s pločevino, stavim strelove po novem sistemu in bakreno žico, dalje popravljam in bavam strehe, tudi na zvonikih, pri tem ne rabim stolpov (ruštvov), kar je ceneje, delam iz najboljše pločevine žlebove in razne v to stroko spadajoče reči in sicer po najnižji ceni. Imam mnogo spričeval od čč. gg. duhovnikov na razpolago. — Prosim torej vse Slovence, da me blagovole z obilnimi naročili podpirati. 404 3-2

V A B I L O

na 435 1-1

redni občni zbor

Posojilnice v Pišecah

ki se vrši dne 26. junija 1904 ob 8. uri dopol. v posojilničnih prostorih.

Ako bi se ob tej uri ne sešlo zadostno število zadružnikov, vrši se ob 9. uri občni zbor brez ozira na število udov.

Dnevni red: 1. Poročilo o letnem računu za 1903. — 2. Posvetovanje zaradi spremembe občnega zbora. — 3. Posvetovanje glede tajništva. — 4. Volitev načelnstva in računskih preglevalcev. — 5. Razni predlogi.

Jurij Veršec, načel.

Oddaja stavbe.

Stavba nadučiteljevega stanovanja na Cvenu se bo zaradi nekaterih dodatnih del že enkrat dražbenim potom oddajala in sicer v nedeljo, dne 19. junija t. l. ob 2. uri pop. pri šoli. — Skupna proračunjena svota znaša sedaj 4739 K 53 h.

Vse delo se odda le enemu podjetniku.

Krajni šolski svet na Cvenu,

dne 13. junija 1904 433 1-1

Za načelnika: T. Pušenjak.

Vabilo k

rednemu občnemu zboru

ormoške posojilnice

registr. zadruge z neomej. zavezo — Friedauer Vorschussverein, reg. Gen. mit unb. H. — ki se odredi na sredo, dne 29. junija 1904 ob 2. uri pop. v posojilnični pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo predstojništva, polaganje računov in bilance za l. 1903. — 2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci. — 3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička. — 4. Tolmačenje sklepa občnega zbora o obrestovanju deležev. — 5. Volitev predstojništva in nadzorstva. — 6. Slučajni predlogi.

Ormož, 13. junija 1904

Martin Ivanuša.

432 1-1

Dr. J. Geršak.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo)	po 17 novčičev liter.
belo domače	" 18 "
teran	" 14 "
Po tej ceni franko na postajo Trst;	
v svojih sodih se podraži za 5%	
587 Vzorci se pošljajo zastonj.	27

Med. univ.
dr. Rihard Karba

bivši sekundarji ljubljanske bolnišnice naznanja, da se je naselil kot

zdravnik v Šoštanju
in da ordinira v posojilniški hiši.

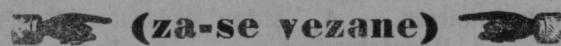
395 3-3

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1·50, s pošto vred K 1·60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cen. gg. pevcom in pevkam.

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 11

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posopjo, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinnejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se obdi

za birmance lep spomin

ter sploh za odrasle koristen molitvenik

„Duhovni vrtec“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sv. birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1·80, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1·60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1·80.

Sv. birma. Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. K — 10, 10 kom. K — 90, 100 kom. K 8—.

sprejemata hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestita po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta na kapital. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunala vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoljetnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 550.000 K.

Mestna**hranilnica ljubljanska**

320 6

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi red pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odpalčilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvatkamnoseški mojster ✕ ✕
✖ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 38 12-6

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

XXXXX Pri Amerikancu. XXXXX

Otvoritev trgovine.

Uljudno naznanjam cen. p. n. občinstvu, da sem otvoril dne 1 junija 1904

v Mariboru, grajski trg št. 2. —
preje trgovina Blanke-ja naslednik

popolnoma na novo urejeno

trgovino

manufakturnega blaga, kakor različnega suknja, platna, tkanine itd.

ter prosim za obilni obisk, katerega si bom skusil ohraniti s točno postrežbo in oddajanjem dobrega in zelo cene blaga.

Z odličnim spoštovanjem

Alojz Gniušek.

XXXXX Pri Amerikancu. XXXXX

V smislu sklepa pri občni seji ravnateljstva

„Okrajne hranilnice
pri Sv. Lenartu v Slov. gor.“dne 14. aprila 1904, št. 90., se je obrestna mera hranilnim vlogam in sicer počenši z dnem 1. jul. 1904 od 4 $\frac{1}{2}$ % na 4% znižala.

Vlagateljem je torej prosto, da smejo svoje vloge v mesecu juliju t. 1. ob uradnih dnevih t. j. torkih od 8. do 12. ure dopoldne dvigniti.

Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Sl. g.,
dne 8. junija 1904.

428 1-1

Predsednik: Jos. Jurčič.

Vizitnicepriporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.